

Nymburk – kaple sv. Jana Nepomuckého

Návrh rozsahu restaurátorského průzkumu

**Tomáš Rafl ak. mal.
GEMA ART GROUP a.s.**

2008

Nymburk – kaple sv. Jana Nepomuckého

Návrh rozsahu restaurátorského průzkumu

Objekt: Kaple sv. Jana Nepomuckého

Číslo rejstříku: 17383/2 – 1891

Místo: Nymburk, Tyršova ul.

Nymburk – kaple sv. Jana Nepomuckého

Návrh rozsahu restaurátorského průzkumu

Jedná se o původně gotický objekt s dlouhou historií. Kaple sv. Jana Nepomuckého je barokně přestavěný presbytář gotického klášterního kostela se sníženou barokní vloženou klenbou. Interiér je navíc upravený v 19. století. V současné době je prostor kaple zanedbaný, devastovaný a je využíván nouzově jako skladiště kulis vedle stojícího divadla. Mezi krovem a sníženou vloženou barokní klenbou zůstává rozlehlý prostor původního gotického kostela se zazděnými záklenky lomených oken a náběhy klenebních žeber.

Návrh průzkumu lze rozdělit do tří základních oddílů:

- Exteriér
- Interiér kaple
 - a) gotika
 - b) baroko
 - c) úpravy 19. stol.
 - d) dlažba
 - e) mobiliář
- gotický prostor nad klenbou

Restaurátorský průzkum by měl přinést informace, které jsou potřeba při zhodnocení objektu a při přípravě úprav vedoucích ke zhodnocení objektu, jeho budoucího využití a v této souvislosti vedoucí k upřesnění potřebných restaurátorských zásahů.

1) Exteriér

Průzkum bude zaměřen na otázku:

- cihlová zeď
- stav cihel
- tvar cihel
- stav malty
- otázka, zda bylo cihelné zdivo vždy režné, nebo bylo v minulosti pod omítkou
- kamenné prvky (portál, okapnice na pilířích)
- stav
- návrh na sanaci
- barokní úpravy oken
- tvarosloví
- stav a složení omítek
- návrh na restaurování
- okna – vitráže
- stav
- návrh na restaurování
- statika
- divoké dilatace
- stav prasklin
- návrh na jejich ošetření a vyplnění

2) Interiér kaple:

- statika
- historický vývoj stavby tvarosloví i prvků interiéru

a) gotická hmota

- sondy u okna
- prokázat tvar okenního otvoru
- průzkum původní zazděné gotické omítky
- kvalita povrchu
- barevné vrstvy – odběr vzorků – nábrusy
- (návaznost na průzkum v prostoru nad klenbou)

b) barokní hmota

- průzkum stavebních úprav
- povrch omítek (odběr vzorků – nábrusy – zjistit původní barevné řešení a kvalitu povrchu, složení barev, pojivo, pigmenty)
- překryvy gotických omítek
- vestavba klenby
- pilastry, hlavice
- výmalba
- prvky zlacení (pilastry, hlavice, atd.)

c) 19.stol

- průzkum stavebních úprav
- slohotvorné plastické doplňky ???
- výmalba (odběr vzorků – nábrusy – zjistit původní barevné řešení a kvalitu povrchu, složení barev, pojivo, pigmenty)
- barevnost – vrstvy
- kompozice
- vzorování

Je reálný předpoklad, že barevné úpravy prostoru kaple budou směřovat k restaurování všech složek interiéru s tím, že jako finální vrstva bude zachováno barevné řešení úprav 19. století.

d) podlaha – dlažba

Bude proveden průzkum a záznam stavu, složení jednotlivých prvků a skladby dlažby. Informace vedoucí k plné obnově dlažby

e) mobiliář

Bude proveden odběr vzorků a následné laboratorní vyšetření, se záměrem zjistit původní barevné řešení a návazné úpravy.

- oltář
- kazatelna
- varhany

3) Gotický prostor nad klenbou:

V tomto prostoru je třeba se zaměřit:

- omítky
- povrchová úprava
- složení
- případně barevné vrstvy??
- sondy i do prostoru zazdívek oken
- do prostoru vložené klenby
- zazdívky
- materiál
- způsob
- vložené architektonické zlomky
- zdivo
- zákres prostorových prvků a tvarosloví
- rekonstrukce prostoru a tvaru klenby
- kamenné prvky
- zákres dochovaného stavu
- geodetické zaměření (ve vazbě na tento prostor by bylo vhodné zaměřit pro teoretickou rekonstrukci celého prostoru i gotickou podstatu spodní interiérové části včetně exteriéru)
- rekonstrukce tvaru oblouků a směru žeber – klenební systém
- rozbor kamene – petrologický rozbor
- rekonstrukce profilu žeber
- zbytky překryvných štukových vrstev
- stopy barevných vrstev

V tomto prostoru nebude třeba mimo získání teoretických informací zásadnějších úprav a restaurátorské zásahy se omezí pouze na základním vyčištění cenných prvků a jejich konzervaci. (Otázkou je, jak zajistit statiku objektu). Vhodné řešení by bylo bez zásahu do gotických omítek a kamenných prvků a bez narušení dochovaného rázu prostoru včetně zazdívek oken.

Tento návrh restaurátorského průzkumu je pouze manuál, který bude nutno upřesnit podle směru úvah, jak s tímto objektem naložit dál. Je to maximální teoretický projekt průzkumu, který je možno variantně přizpůsobit realitě. Teprve z konkrétního návrhu bude možno stanovit výši honoráře.